

M.A. PART-II EXAMINATION, 2020 (DDE)

SUBJECT: SANSKRIT

PAPER: VI

TIME: 2 HOURS

FULL MARKS: 40

The Figure in the margin indicate full marks. Candidates are required to give answers in their own words as far as practicable.

FIRST HALF**MARKS: 20**

अधोलिखितेषु प्रश्नानां द्वयोः समाधानं करणीयम्—

10×2=20

1. किं सामान्यम्? के च जातिबाधकाः?—भाषापरिच्छेदरीत्या तं सर्वम् आलोच्यताम्।
2. अभावस्य किं लक्षणम्? भाषापरिच्छेदरीत्या तस्य अवाप्तरभेदाः आलोच्यताम्।
3. “विषयेन्द्रियसम्बन्धो व्यापारः सोऽपि षड्विधः”—वाक्यमिदं भाषापरिच्छेददिशा विशदयताम्।
4. “अन्यथासिद्धिशून्यस्य नियता पूर्ववर्तिता कारणञ्च भवेत्”—व्याख्यायताम्।

SECOND HALF**MARKS: 20**

अधोलिखितेषु प्रश्नेषु द्वयोः समाधानं करणीयम्—

10×2=20

1. केनोपनिषदः नामकरणे किं तात्पर्यम्? अस्योः उपनिषदः विषयवस्तु यथायथमुपवर्णयताम्।
2. यास्कृत-निरुक्तमते पदानि कतिविधानि? तेषु नामाख्यातयोः लक्षणं च ग्रन्थानुसारतः उपस्थाप्यताम्।
3. मन्त्राणामर्थवत्ताविषये पूर्वपक्षमुल्लिख्य यास्कदिशा सिद्धान्तयुक्तयः समुस्थाप्यताम्।
4. सायणाचार्यविरचित-ऋग्भाष्यभूमिकानुसारतः विधिभागस्य प्रामाण्यं पूर्वपक्ष-खण्डनपूर्वकं प्रतिष्ठाप्यताम् समुक्तिम्।